

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorum Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Domine deus meus, si feci istud, si est iniquitas in manibus meis: Si reddidi retribuentibus mihi mala, decidam merito ab inimicis meis inanis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

in ea conditione, q̄ ab Absalom & Semeia uelut rugientibus leonibus rapi, la-
cerariq̄ timebatur & sperabatur, nec nisi in deo erat sibi spes & auxiliū, Quo
loco sunt, & omnes alij, qui uim cum calumniā patiunt̄, qui hęc uerba & sen-
sum eorum pulchre intelligunt.

Domine deus meus, si feci istud, si est iniquitas in manibus meis:
Si reddidi retribuētibus mihi mala, decidam merito ab inimicis
meis inanis.

Hic ingreditur rem psalmi, & iuxta titulum, uerba Aethiopsis Semei tractat.
Impegerat calumniator, Primo, q̄ in sanguine domus Saul reus fuerit: Egre-
dere inquit uir sanguinū, & uir Belial: Secūdo, q̄ regnū eius, ui inuaserit, ideo
reddita sibi a dño duplicia, ut a proprio filio rursum sanguis eius funderetur,
& regnum ei auferetur. Vtrunq̄ queritur, & sese innocentē confitetur. Dupli-
ci autem ratione hunc secundū affectum, nos docet tractare, negatiue, & con-
ditionaliter scilicet, ut innocentis conscientiae fiduciam quantum est corā ho-
minibus afferamus, & occultum nostrum uitium corā iudice deo, metuamus.
Nam utrunq̄ hūc affectum, hi uersus prestant, hoc modo: Domine deus me-
us, adeo non feci istud, adeo non est ista iniquitas in manibus meis, adeo, nec
sanguinis eius, nec amissi regni autor fui, ut etiam non reddiderim ei, & suis
mala, pro malis quae mihi faciebant, cum id sapius potuissē, dum in spelunca
solum apprehendi (i. Reg. xxiiij.) et in castris eius hastam abstuli (i. Regum,
xxvj.) Non solum autem, non reddidi mala, sed contra, reddidi bona, pro ma-
lis, Sicut ipsemet Saul (i. Regum, xxliij.) testatus est, dicens: Iustior tu es q̄ ego,
Tu tribuisti mihi bona, ego autem reddidi tibi mala, tantum abest, ut uir san-
guinum esse possim: q̄ si quid occultius in me fuit, quod minus synceriter pra-
stitisse inuentar, & tu ita iudicas, praesto sum, fiat mihi, quod merui. Persequat̄
inimicus meus animam meam &c.

Videtur autem iniquitatem hic ad posteriorem calumniam aptare, sicut ad
priorem hoc, Si feci illud, ut sit sensus: non feci illud, quod de sanguine calum-
niatur, nec est iniquitas in manibus meis, quod regnum obtinui nemini in
hoc feci iniuriam, quia non mea temeritate, sed tuo praeecepto id feci. Vehemē-
tior est autē affectus, q̄ sibi imprecatur tot mala, si fecisset, q̄ si simpliciter nar-
rasset se non fecisse, ut & nos doceamur magno corde contra calumniam ora-
re, sed sic, ut innocentiam quidem testemur, occultum tamen eius iudicium ti-
meamus, parati ferre quaecūq̄ mala, si inuenti fuerimus culpabiles. Nam licet
pro te etiam dei praeeptum habeas in quocunq̄ opere, tamē adhuc timere de-
bes, ne forte nō recte in cesseris, & contrariū praecipere merueris. Sicut Abraham
licet in Isaac re promissionem accepisset, tamē uolens & timens dei iudicium,
obtulit eum in holocaustum. Sic & Dauid in hoc negotio, licet sibi esset nul-
lius conscius, tamē regnū resignās ait (ii. Reg. xv.) Si dixerit mihi, nō places,
praesto sum, faciat quod bonum est coram se, & Semeiam maledicere permisit,
etiam a deo iussum esse credidit, omnino timens recta sibi & digna contigisse.
Adeo quantūlibet iusta, sancta, innocēs, uera, diuinaq̄ sit causa tua, necesse est
in timore & humilitate eam agas, semper iudicium eius metuēs, & nihil de te,
sed de sua tantum misericordia confidens. Cecidit Iudas Machabaeus, in bello
iustissimo, succubuerunt multi in iustissimis causis & diuinis negotijs. Sicut

N iij de filijs

Magno corde
cōtra caluma-
niam oran-
dum.

Notatu dignis-
sima.

de filijs Israel, Iudic. xvij. scribitur, Quia nō in timore, sed in fiducia iustitiae egerunt, non in misericordia. Sed & Apostolus. j. Cor. iij. Nihil mihi conscius sum, sed non in hoc iustificatus sum.

Hoc est quod Dauid in tribulatione positus exemplo suo docet, nulli iustitiam sibi arrogare, pro ea tumultuari, uindicta furere, ui aut iure reatorum nem meditari, sicut nunc insaniunt Ecclesiastici, qui praeter ceteris iusti & sapientes, uideri uolunt. Sed humili timore, primum metuere oportet, ne uere id meruerit coram deo, & ad poenam dignā se se offerre: Deinde iuxta innocentiam contra aduersarios orare, qui non possunt iustam causam habere aduersum illum hominē, qui conscientia innocente praestat, hoc enim solus deus habere potest, & habet. Alia sunt iudicia dei, alia hominum. Homo uidet ea quae par calumniator est, sicut hic Semeias. Atque, ut hanc humilitatem, & timorē dei tent, deus autem inuuetur cor. Ideo homo iudicans aliter q̄ secundū faciem, indicaret, caute in titulo posuit, super uerbis Chusi, q̄ non ignoraret se meruisse persequutionem Absalomi, nec hanc excusat, sed maledicta Semei nō agnoscit, aut si uera sunt, ignorata sibi confitetur. Meruerat adulterio, & homicidio, Absolomi malum, sed uerbi Semei, de sanguine Saul, nō erat conscius meruisse, & tamen timet meruisse, propter iudicium dei tremendū, & occultum, Quo modo haec agantur, sentit piū, & timens deū pectus, si quando uexat, uel ab hoibus, uel demonibus calumniantibus.

Vocabulum, quod hoc loco iniquitatem recte uertit, hebrais, *שואל*, significat id proprie, quod iniquitas latinis, id est, laesionem, iniuriam, minus aut plus, q̄ debet, sicut in negotijs fieri solet. Ita hic regnum alienū inuito proximo inualisse, iniquum erat, si id fecisset. Et quod nos habemus, decida merito ab inimicis meis inanis. Hieronymus rectius trātulit: Et nō dimisi hostes meos (tribulatores) uacuos. Volens (quod dixi) Dauid nō solū non reddidisse malum, pro malo, uerum etiam non uacuos dimisisse hostes, id est, bene fecisse malis. Nam hoc ipsum uindictae genus est, beneuolentiam subtrahere offensoribus, cum & diligenti sint inimici. Quāq̄ ignorem, an & ista translatio hebraicū satis referat.

Illud uide q̄ Euangelicum gradum iustitiae Dauid praestiterit. Nam reddere malum pro malo, uidetur æquum sensui carnis, sed prohibitū etiam lege Moysi nisi iudicio superioris fiat, non autoritate propria. Huic contrarius est, reddere bonum pro bono, hic mercennarius & seruilis est: sic seruiunt deo, qui nec mala, nec mortem pati uolūt, cum ideo malis nos praemat, ut pure ei seruire discamus, nullius respectu boni aut premij. Tertius, reddere malum, pro bono, qui feralis, immo plusquam feralis est. Quartus, reddere bonum, pro malo, hoc est Euangelium Christi: Hunc autem gradum excellentiori modo seruasse fecit, quia non solum, nō reddit malum pro malo, sed his qui acceptis bonis ingrati reddiderant mala (sic enim habent uerba) reddidit bona. Vt supra de Saule dictum est.

Persequatur inimicus animā meam, & comprehendat & conculcet in terra uitam meam, & gloriā meam in puluerem deducat.

Non haec affectu fiducia dici mihi uidentur, ut pleriq̄ putant, quasi certus fuerit haec non fore, quia nō meruerit. Nos enim, quia humili oratione coepit, arbitramur

Humili timore dei iudicium metuendum.

Calumniator, quis dicatur.

Experientia piarū mentium

Gradus reddendi, bonum & malum.